Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 229 (3229) | 1940 оной октябриин 2, среда | СЭН 10 МҮНГЭ

Областной комсомолой XII конференци дүүрэбэ

Сентябриин 30-най үглөөнэй заседани дээрэ, ВЛКСМ-эй Бурят-Монголой Обкомой секретарь нүх. Сахьяновай доклад тушаа тогтоол абаһанайгаа һүүлээр, комсомолой областной комитедэй пленумэй членүүдые, тэдэнэй кандидадууд ба ревизионно комиссиин членүүдые һунгаба. Пленумэй членүүдтэ: Совет Союзай Герой нүх. Гармаев, нүхэд Сахьянов, Модогоев, Ангаров, Гусева (Тарбагатай), Балдаев, Бадмаев ба бусад хамта 54 хүнүүд; пленумэй членэй кандидадта 11 хүнүүд, ревизионно комиссиин членэ 13 хүнүүд һунгагдаа.

**

Сентябриин 30-най үдэр, ВЛКСМ-эй Бурят-Монголой Обкомой нэгэдэхи пленум боложо, Обкомой бюрогой членүүдтэ нүхэд Сахьянов, Модогоев, Гусева, Щекотов, Балдаев, Ушнаев, Семенов, Шанюшкина ба Петенко гэгшэдые һунгаба. Обкомой нэгэдэхи секретарьта нүх. Сахьянов, пропагандын секретарьта нүх. Модогоев, һургуулиин хэрэгэй секретарьта нүх. Гусева гэгшэд һунгагдаа. Тэрэшэлэн, комсомолой обкомой таряашан-залуушуудай таһагые даагшада нүх. Семеновые, «Буркомсомолецын» редакторта нүх. Балдаевые ба «Костерой» редакторта нүх. Ушнаевые баталба.

ГЕРОИЧЕСКА ИСТОРИИЕ ГҮНЗЭГЫГӨӨР ШУДАЛАЯ!

«ВКП(б)-гэй историин хуряангы курсын» хэблэгдэжэ гараһанһаань хойшо хоёр жэл гүйсэһэн байна. Үнгэрһэн хоёр жэл хадаа Ленин-Сталинай партиин героическа историие гүнзэгыгөөр шудалхын түлөө манай партийна, советскэ кадрнуудай үнэхөөр оролдосото хүдэлмэриин үе байгаа.

Марксистско-ленинскэ теори болбол обществын ба байгалиин хүгжэлтын законие мэдэлгэдэ үргэн зам нээнэ, ориентировкын хүсые ба тэмэсэлэй эсэсэй зорилто—коммунизмын бэелүүлэгдэлгэдэ хэлбэришэгүй этигэл олгоно.

«Общественнэ хүгжэлтын законуудай эрдэмээр зэбсэглэгшэ, марксизм-ленинизмын теориие шудалжа, манай кадрнууд болбол тус теориин туг доро, Ленин—Сталинай партиин хүтэлбэреэр, үнэхөөр илагдашагүй болохо ба бүхы советскэ арадые коммунизмын илалтада бүри амжалтатайгаар хүтэлхэ байна».

«ВКП(б)-гэй историин хуряангы курс» болбол гигант ехэ теоретическэ хүдэлмэридэ гайхамшаг нэмэлтэ мүн. Тус теоретическэ хүдэлмэригүйгөөр пролетариадай илалта туйлагдажа шадагдахагүй байгаа, тэрэ хадаа социалистическэ революциин хэрэгэй түлөө, коммунизмын хэрэгэй түлөө пролетариадай боевой ажал'ябуулгын тон шухала хубинь хэзээдэ байһан ба байна.

«Энгельсэй наһа бараһанай һүүлдэ тон агуу ехэ теоретик Ленин, тиигээд Ленинэй һүүлдэ—Сталин ба Ленинэй бусад шабинарынь—үнэхөөр лэ марксистнууд байгаа, тэдэнэр хадаа марксистска теориие урагшань дабшуулһан ба пролетариадай ангиин тэмэсэлэй шэнэ условинуудта тэрээниие шэнэ опыдоор баяжуулһан байна гэжэ хөөрдүүлэнгүйгөөр хэлэжэ болоно.

Тиин, сохом Ленин ба ленинецүүд хадаа марксистска теориие урагшань дабшуулһан дээрэһээнь, ленинизм болбол марксизмын саашанхи хүгжэлтэ, пролетариадай ангиин тэмэсэлэй шэнэ условинууддахи марксизм, империализмын ба пролетарска революцинуудай эпохын марксизм, газарай зургаанай нэгэ хуби дээрэ социализмын илалтын эпохын марксизм мүн болоно». («ВКП(б)-гэй историин хуряангы курс»).

ВКП(б)-гэй историие үзэлгэ болбол партиин политическэ линиие ойлгохо ба тэрэниие бэелүүлжэ шадаха тиимэ кадрнуудые болбосоруулгада туһална. Тиимэһээ, партийна, комсомольско организацинууд болбол манай кадрнуудые партиин историин эрдэмээр, марксизм-ленинизмын теориин эрдэмээр, общественнэ хүгжэлтын законуудай эрдэмээр зэбсэглэхын тулада сусаралтагүй оролдохо ёһотой.

Манай кадрнууд болбол марксизм-ленинизмын теориие шудалхын түлөө тэмэсэн, өөһэдынгөө идейно-политическэ хүмүүжэлгые үндэр дээрэ үргэхэ хэрэгтэ нилээд оролдолго гаргаһан ба өөһэдөөрэн үзэлгын ехэ опыт дүришэлтэй болоһон байна.

Бурят-Монголой партийна организаци, үнгэрһэн хоёр жэлэй торшо дотор марксизм-ленинизмын пропагандые нэбтэрүүлгын хэрэгтэ бага бэшэ хүдэлмэри ябуулаа.

Хэдэн мянган коммунистнууд, комсомолецууд ба партийнабэшэ активистнүүд болбол ВКП(б)-гэй историие өөһэдөөрэн үзэжэ ба кружогуудта һуралсажа байнад.

Олон тоото лекцинүүд, консультацинууд, теоретическэ хөөрэлдөөнүүд ба конференцинүүд үнгэргэгдөө.

Гансахан Улан-Удэ город дотор 7844 хүнүүд, тэдэнэй тоодо: партиин 2355 членүүд ба кандидадууд, 4903 комсомолецууд, 586 партийнабэшэнүүд өөһэдөөрэн үзэнэд.

Хэшээл оролдолго гаргаһанайгаа результадта, хэдэн зуугаад партийна ба партийнабэшэ большевигүүд болбол агуу ехэ Ленин-Сталинай партиин алдарта историин «Хуряангы Курсые» өөһэдөө үзэжэ дүүргэбэ.

Жэшээлхэдэ, коммунистнууд Окунев (Уполнаркомзагай орологшо), Зворыгин (Бурмилициин партбюрогой секретарь), Димитриев (Хориин дунда һургуулиин багша), Абрачук (Улан-Удын депогой токарь), Хамаганов (ВЛКСМ-эй Кабанскын айкомой секретарь байһан) ба бусад олон нүхэд хадаа партиин историие учебнигээр үзэжэ үни дүүргээд, тэрээниие бүри гүнзэгыгөөр, марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнуудые хэрэглэн. шудалжа байха зуураа, өөһэдынгөө даажа байһан участогууд дээрэ һайнаар хүдэлмэрилнэд. Иимэ жэшээнүүд республика дотор олон.

Зүгөөр, марксизм-ленинизмын пропагандаар манай парторганизацида серьезно дутуу дунданууд бии байна. Зарим коммунистнууд, комсомолецууд үшөө мүнөө хүрэтэр «Хуряангы Курсын» хоёрдохи главаешье үзэжэ дүүргээдүй байха юм. Городой автоуправлениин парторганизациин секретарь нүхэр Молчанов һая лэ хоёрдохи главада үзэжэ байхаһаа гадна, өөһэдынгөө коммунистнуудай хэрзэргээр үзэжэ байһыень һонирходоггүй, шалгадаггүй ба тэдэндэ туһаламжа үзүүлдэггүй—хажуу талаһаань харагшын үүргэ дүүргэнэ. Иимэ фактнууд Хориин, Селенгын, Заиграйн ба бусад парторганизацинуудта үзэгдэнэ.

Мүн тэрэшэлэн, эхин парторганизацинуудта, истори үзэлгын кружогууд эмхидхэгдэһэн аад, тэдэнэй олонхинь, нэгэн гэбэл, хүтэлбэрилэгшэгүйһөө ба үгышье һаа—һурагшадай ерээгүйһөө шалтагаалан, занятинь таһалдадаг ушарнууд гарана.

Партийна организацинууд, тэдэнэй хүтэлбэрилэгшэд болбол пропагандын хүдэлмэридэхи дутуу дундануудые дары усадхан, героическа партиин историие гүнзэгыгөөр шудалалгые хангаха ба историие шудалалгадань партийна ба советскэ кадрнуудта бүхыхэмжээгээр туһалха уялгатай.

Бүхэсоюзна коммунистическэ (большевигүүдэй) партиин историие шудалхын түлөө бүри оролдосотойгоор хүдэлмэрилэе!

„ВКП(б)-гэй историин хуряангы курс" 16,2 миллион экземпляр тараагдаба

2 жэлэй урда тээ, «Правдада», «ВКП(б)-гэй историин хуряангы курс» тунхаглагдаһан байна. Энэ книгые гаргалга болбол марксистско-ленинскэ теориин пропагандада үргэн далайсата эхи табиһан байгаа. «ВКП(б)-гэй историин хуряангы курс» болбол миллион партийна ба партийнабэшэ большевигүүдэй гарайнь книгэ болоһон юм.

«ВКП(б)-гэй историин хуряангы курс» угаа үргэнөөр тараагдаба. Бүхэсоюзна книжнэ палатын мэдээнэй ёһоор, энэ гайхамшагта книгэ болбол 2 жэлэй торшо соо Советскэ Союз дотор 55 хэлэнүүд дээрэ 16,22 миллион экземпляр тоотойгоор хэблэгдэн гаргагдаба. Тэрээнһээ гадна, «ВКП(б)-гэй историин хуряангы курс» бүгэдэ гү, али зарим бүлэгүүдынь хэдэн олон журналнуудта ба газетэнүүдтэ толилогдоһон байна. Тус книгэ ород хэлэн дээрэ 12 миллион экземпляр тиражтайгаар хэблэгдээ. Украинска, Узбекскэ, Азербайджанска, Казахска, Белорусска, Грузинска, Армянска, Туркменскэ, Киргизскэ, Таджикска, Молдавска, Карельскэ, Татарска, Башкирска, Чувашска ба СССР-эй бусад олон арадуудай хэлэн дээрэ оршуулагдажа олон тиражтайгаар хэблэгдээ. Мүн энэ книгэ хадаа зүбхэн Октябрьска Социалистическэ революциин хойд тээ өөһэдын үндэһэнэй бэшэгтэй болоһон манай ороной арадуудай 5 хэлэн дээрэ гаргагдаба.

Большевигүүдэй партиин историие шудалалгада шэнэ советскэ социалистическэ республиканuудай ажалшад ехэхэн һонирхол гаргана. Тон богонихон болзор соо «ВКП(б)-гэй историин хуряангы курс» Литовско ССР-тэ 38,7 мянган экземпляр, Латвийска ССР-тэ—44,8 мянга ба Эстонско ССР-тэ—11,1 мянган экземпляр элигээгдэбэ. Уншагшадай эрилтыень хангажа, «Пролетарска Правда» гэжэ рижскэ газетэ болбол «ВКП(б)-гэй историин хуряангы курсые» өөрынгөө хуудаһануудта толилһон байна.

Марксизм-Ленинизмын классигуудай зохёолнуудта эрилтэнүүд ехэдэнэ. Нүхэр Сталинай зохёол «Ленинизмын асуудалнууд» 1939 ондо 2 миллионһоо үлүү тиражтайгаар ород хэлэн дээрэ хэблэгдээ. Үнгэрһэн хоёр жэлэй торшо соо, политическэ литературануудай гүрэнэй хэблэл болбол К. Марксай, Ф. Энгельсэй, В. И. Ленинэй, И. В. Сталинай зохёолнуудые хэдэн олон тиражтайгаар хэблэн гаргаһан байна. Эдэ книгэнүүдээр манай ороной миллион ажалшад марксизм-ленинизмын теориие шудалнад.

ВКП(б)-гэй историие шудалагшадта туһаламжа болгон хэдэн олон альбомууд, наглядна туһалбаринууд, гол теоретическэ асуудалнуудаар пропагандистнуудай лекцинүүд хэблэгдэн гаргагдаа.

«ВКП(б)-гэй историин хуряангы курс» СССР-эй газаа тээшье үргэнөөр тараагдана.. (ТАСС)

Хуряалга дээрэ комбайнууд—суткын 16 час, сохилго дээрэ молотилканууд—түхэреэн сутка соо зогсолтогүй хүдэлмэрилхэ ёһотой

ХУРЯАЛГЫН ЯБАСА

★

Таряа сохилго республикын колхозуудта тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана гэжэ ВКП(б)-гэй Обкомой бюро ба БМАССР-эй Совнарком сентябриин 29-нэй тогтоол соогоо тэмдэглэбэ.

Бүхы ургасын 29,8 процентнь сохигдоо. Олонхи аймагуудта (Кяхтын—18,7 проц., Закаменай—5,4 проц., Тарбагатайн—23,6 проц., Кабанскын—20,8 проц., Баргажанай—29,3 проц.), таряа сохилго бүришье муугаар ябуулагдана.

ВКП(б)-гэй айкомууд, аймсоведүүдэй гүйсэдкомууд, аймагуудай газартаряалангай таһагууд ба МТС-үүд болбол ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Июлиин Пленумэй тогтоолые мүнөө хүрэтэр хазагайруулжа, комбайнуудай сутка бүридэ 16 час соо һаадгүйгөөр ажаллалгые хангаагүй, молотилкануудай бүхэли сутка хүдэлмэрилгые эмхидхээгүй байна гэжэ ВКП(б)-гэй Обкомой бюро ба БМАССР-эй Совнарком зааба.

ВКП(б)-гэй Обкомой бюро ба БМАССР-эй Совнарком болбол бүхы молотилкануудые һаадгүйгөөр хүдэлмэрилүүлхы ба хуряалгаа дүүргэһэн комбайнуудые таряа сохилгодо хэрэглэлгые энэ дары хангахыень ВКП(б)-гэй айкомуудай нэгэдэхи секретарьнуудые, аймсоведүүдэй гүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэрые ба МТС-үүдэй директорнүүдые уялгалба.

ВКП(б)-гэй Обкомой бюро ба БМАССР-эй Совнарком хадаа тогууд дээрэ партийна-массова хүдэлмэри үргэнөөр дэлгэрүүлхыень, таряа сохилгые октябриин 20-до дүүргэхэ зорилготойгоор, сменэнүүдэй ба сохилгын агрегадуудай хоорондо социалистическэ соревновани эмхидхэхыень ВКП(б)-гэй айкомуудай секретарьнуудта ба МТС-үүдэй директорнүүдые политическэ талааранъ орологшодто дурадхаба.

Таряа сохилгые тогтооһон болзорто дүүргэхын тула абаһан хэмжээнүүд тухайгаа ВКП(б)-гэй Обкомдо ба Совнаркомдо октябриин 1-дэ мэдээсэхыень ВКП(б)-гэй Кяхтын, Закаменай, Тарбагатайн, Кабанскын, Баргажанай айкомуудай секретарьнуудые ба эдэ гээгдэнги районуудай гүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэрые уялгалба.

Таряа сохилгын болзорые дабаһан зэмэтэд законой ёһоор хатуу шанга харюусалгада хабаадуулагдаха байна гэжэ ВКП(б)-гэй айкомуудай секретарьнууд, аймсоведүүдэй гүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэр, МТС-үүдэй директорнүүд ба колхозуудай правленинүүдэй түрүүлэгшэнэртэ уридшалан һануулна.

Сохилгые эршэмтэйгээр ябуулгада бодото туһаламжа үзүүлхын тулада республикын хүтэлбэрилхы хэдэн хүдэлмэрилэгшэд аймагуудта элигээгдээ.

Таряа сохилго ба тушаалга түргэдхэхые эригдэнэ

(Манай корреспондентһээ)

Кяхтын аймагта таряа сохилгын таһалдалда ороһонһоонь, ороохо тушаалгын хүдэлмэри удаарба. Сентябриин 25-най мэдээгээр, уялгата тушаалгаар 8831 центнер, натура түлэлгэдэ 1542 центнер оруулагдаа, энэнь планай 31,05 проц. болоно.

Больше-Лугска сомоной, Энгельсэй нэрэмжэтэ артель (түрүүлэгшэнь нүхэр Цыренжапов) 1334 центнер таряа гүрэндэ тушааха байһан аад, миил 481 центнер, натуроплатада 69 центнер тушааба.

Хангалтагүй хүдэлмэриинь шалтагаан юуб.

Таряае тушаалгада 150 подвод ябахаар хараалагдаһан аад, сентябриин 25-да нэгэшье морин табигдаагүй байба. «ЗИС» машина таряа зөөхэдөө, үдэртөө гурбан рельс хэхэ аргын байтар, 1-2-е хэнэ.

Субагтын сомоной «Улаан-Табангут» колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Батоцыренов) миил 10 подводоор таряагаа зөөнэ. Эндэ ажалай дисциплинэ тон һула, хүдэлмэридөө орой гараад, эртэ ороно. Обин дээрэнь олон зуугаад пуд таряан обоолоотой хэбтэнэ, зүгөөр, тэрээниие түргөөр зөөхэ хэмжээ абтанагүй.

Субагтын сомоной «Заря» колхоз (түрүүлэгшэнь нүх. Каломин) 365 центнер таряа тушааха ёһотой байһанаа, 145 центнер тушаагаад байна. Хэдэн арбаад моридтой болобошье, миил 6 морёор таряа зөөнэ.

Алтайн сомоной «Шэнэ байдал» колхоз 326 центнерэй орондо 29 центнер таряа тушааба. «Улаан Таряачин» колхоз 418 центнерһээ зернопунктда нэгэшье центнер абаашаадүй байха юм.

Эдэ бүхы фактнууд болбол Кяхтын аймаг дотор таряа тушаалгын ба МТС-эй хүдэлмэриин түлөө натура түлэлгын муугаар ябуулагдажа байһые гэршэлнэ.

Таряа сохилго ба тушаалгын темпые түргэдхэжэ эрид хэмжээ абахыень энэ аймагай хүтэлбэрилэгшэдһөө эригдэнэ.

Д. ДАМБАЕВ.

г. Кяхта.

Бухы аргабайдалнуудаа бүрин хэрэглэхэ

ЗАИГРАЙ. **(Телефоноор абтаба).** Аймагай олохи колхозууд таряа хадалгаяа дүүргэбэ. Тиигэбэшье, Тельманэй, Ленинэй, Майн 1-нэй, Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд хуряалгые хожомдуулжа, аймагаа гэдэргэнь татажа байна. Эдэнэр хуряалгые эхилһээр эгсэ һара болобошье, таряалангаа хадажа үшөө дүүргээдүй ба гүрэндэ таряа тушаалгые удааруулна. Гээгдэжэ ябаһан колхозуудай гэмээр, таряа тушаалгашье аймаг дотор удаарна. Мүнөө. планай 50-аад процент гүйсэдхэгдөө. Мүнөө үдэрэй зорилго: таряа хадалга, боолго дээрэ ябаһан хүнүүдые ба моридые һурилэлгэ дээрэ, сохилгодо ба гүрэндэ таряа тушаалгын хүдэлмэринүүдтэ зүбөөр хубаарилан табиха, ажалые нягта зүбөөр эмхидхэхэ хэрэгтэй. Мүн, хуряалгаа дүүргэһэн комбайнуудшье таряа сохилгодо элсүүлэгдэхэ ба молотилканууд түхэреэн сутка соо ажаллаха ёһотой. Бүхы аргабайдалнуудаа бүрин хэрэглэжэ, хүдөөажахын эгээ харюусалгатай хүдэлмэриие ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэлгэ—колхозник, бригадирнууд, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд бүхэнһөө, хүдөөгэй партийна эхин организацинуудһаа эригдэнэ.

ФОМИН—ВКП(б)-гэй Заиграйн айкомой секретарь.

Эмхитэй хүдэлмэриин результат

Бидэнэр, өөрынгөө участок дээрэхи 150 гектар таряае 20 үдэр соо хуряажа дүүргээбди. 2 машинистнууд, арбаад боодолшод үдэрэйгөө нормо үлүүлэн дүүргэдэг байгаа. Боодолшод Норжима Намсараева, Цырендулма Батуева, Должин Шойдокова гэгшэд 700-840 хүрэтэр боолто уядаг һэн. Эмхитэй хүдэлмэриимнай результат, 3-дахи бригадатай батлаһан социалистическэ соревнованида илалта хангаба.

Мүнөө, манай бригада болбол намарай пар хахалалга, таряа һурилэлгэ ба сохилгые һаяар дүүргэхын түлөө тэмэсэжэ байна.

Б. Д. ЦЫРЕНОВ—Яруунын аймагай, «Улаан-Туя» колхозой бригадир.

Таряа сохилгодо—бүхы хүсөө

МУХАР-ШЭБЭР. **(Телефоноор абтаба).** Цолгын сомоной, Сталинай нэрэмжэтэ артель (түрүүлэгшэнь нүх. Дашиев) 900 гаран гектар ороохото культуранuудые хадажа ба боожо дүүргэбэ.

Мүнөө үедэ сомолго ба сохилго ябуулагдажа байна. Эндэ хамта 20 гаран мянган бухал таряан сомогдохо юм. Энэ хүдэлмэриие хурдадхахын тулада, таряа зөөлгэдэ ябаха моридые 20 хүрэтэр нэмэжэ табихань.

Хадалга ба боолгын дүүрээд байхада, нилээд ехэ хүдэлмэриин хүсэн үлүү гарахадань, тэдэниие бүгэдыень таряа сохилго дээрэ табиба. Эндэ «МК-1100» молотилка хүдэлмэрилнэ.

Колхозой правлени болбол таряа тушаалга ба сохилгые шангадхалгада бүхы хүсөө табиба. Гүрэндэ тушаалгын план мүнөө 60 проц. гүйсэдхэгдөө. Ороохо тушаалгые шамдуулхын тулада, 40 подводоор зөөжэ байһанаа мүнөө үшөө 10 мори нэмэжэ табиба. Тэрээнһээ гадна, нэгэ «ЧТЗ» трактор саг үргэлжэ зөөжэ байна.

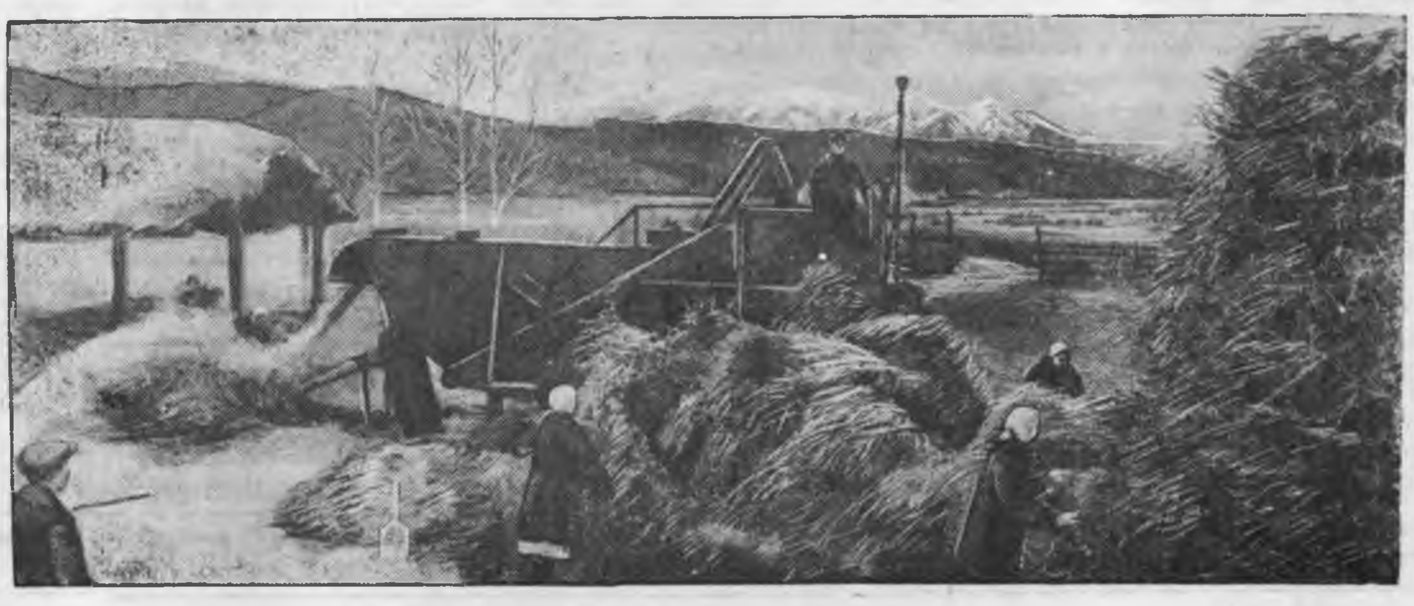

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Тунхэнэй аймагай «Улаан-Шанай» колхоздо тарясохилго.

П. Михайловай фото

Б.-М. искусствын хүнүүд

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Б.-М. музыкально-драматическа театрын вокалист—багша А. Ф. Костин, һурагшад—Балдаков («Энхэ-булад баатар» оперодо хаанай роль наадагша) ба Батурин («Энхэ-булад баатарта» Энхэ-булад баатарай рольдо наадагша) хоёрой дунда. Пестеревай фото

Вокалист Костин

Андрей Филиппович Костин болбол Воронежско областьдо, таряашанай бүлэдэ түрэһэн байна. 18 наһатай байхадаа, Тамбовско багшанарай институтые ба нэгэндэро Тамбовско музыкальна училище дүүргэһэн юм. 1923 ондо Москвада Чайковскиин нэрэмжэтэ оперно студида ба һүүлээрэнь, Станиславскиин нэрэмжэтэ оперно студида һураһан байна.

Удаань, нүүдэл оперын зүжэгүүдтэ ба концертнүүдтэ дуулажа эхилһэн байгаа.

Андрей Филиппович Костин болбол эндэхи музыкально-драматическа театрта ерэжэ хүдэлмэрилһөөр эгээ жэл хоёр һара болобо. Нүхэр Костин хадаа вокальна мэргэжэлые шудалагадань Бурят-Монголой театрын артистнуудта ниилээд ехэ туһа үзүүлээ. Эдэ залуу артистнуудые эрхим дуушад болгохын тулада үдэр, һүнигүй рояиин хажууда һуужа, үнэхөөр ехэ оролдолго гаргаба.

Андрей Филипповичын класста һураһан нүхэд—республикын габьята артистнууд Н. Гармаева, Ч. Генинов, Ж. Пагбаин, В. Халматов ба артистнууд нүхэд Балдаков, Шагжин. Батурин, Арсаланов, Хоборков, Иванов гэгшэд декадада табигдаха зүжэгүүдтэ наадаха байна.

Нүхэр Костин ингэжэ хөөрэнэ: «Манай дуушадай дунда гайхамшаг һайхан хоолойтой бас (бүдүүнөөр дууладаг), тенор-нарин шангаар татажа дууладаг) хүнүүд олон. Б.-М. театрын хоорто хабаадагшадай дунда вокальна мэргэжэлые шудалжа шадаха артистнууд бии. Иимэһээ, декадын һүүлээр тэдэнэрые вокальна класста һургаха байнаби.

Нүхэр Костинай класста һурадаг артистнууд Бадма Балдаков, Цырен Хоборков, Шагжин бэ бусад болбол Андрей Филипповичын угаа ехэ оролдолго гаргаһыень баясхаланта̄йгаар мэдүүлнэ.

Нүхэр Костин болбол Бурят-Монголой искусствын декадада гол рольнуудые гүйсэдхэхэ эрхим артистнуудые бэлдэхээ.

О. ГОРНАЯ.

Б.-М. искусствын декадада хабаадагшадай суглаан

Москвада үнгэргэгдэхэ Бурят-Монголой искусствын декадада хабаадагшадай хамтын суглаан энэ оной сентябриин 30-да болобо.

Эндэ—ВКП(б)-гэй Обкомой секретарь С. Д. Игнатьев, БМАССР-эй Совнаркомой түрүүлэгшэ С. М. Иванов, правительствена комиссиин түрүүлэгшэ А. В. Содовников, орденто артист Охловников ба бусад байлсаба.

Декадада харуулагдаха зүжэгүүдэй ба түгэсхэлэй концертын номернуудай ямараар бэлэдхэгдэһэн тухайда нүхэр А. В. Содовников үгэ хэлэбэ.

Һүүлээрэнь. ВКП(б)-гэй Обкомой секретарь нүх. С. Д. Игнатьев болбол Б.-М. искусствын декадын гүнзэгы удхашанар тухай ба саашанхи зорилгонууд тухайда хэлээ. Мүн тэрэшэлэн Станиславскиин нэрэмжэтэ ехэ театрын главна режиссер, Б.-М. искусствын декадын ураһайханай хүтэлбэрилэгшэ Иосиф Михайлович Туманов ба Бурят-Монголой музыкально-драматическа театрын ураһайханай хүтэлбэрилэгшэ, республикын арадай артист Гомбо Цыденжапов гэгшэд декадын бэлэдхэлдэ ВКП(б)-гэй Обкомой ба правительствын үзүүлһэн тон ехэ анхарал, туһаламжа тухайда тэмдэглэжэ, республикынгаа һалбаран байгаа искусствые эрхимээр харуулхын түлөө бүхы хүсөөрөө оролдохо тухайгаа декадада хабаадагшадай нэрэһээ майдуулбад.

Кяхтада зоотехническэ барилгые удааруулна

Үнгэрһэн жэлдэ Кяхтын аймагта зоотехническэ барилгын план дүүргэгдээгүй байгаа. Малай үбэлжэхэ дулаан байранууда̄й дутаһанһаа шалтагаалан (Алтайн сомоной «Шэнэ байдал» ба Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозуудта) залуу малнуудай хоролто болоо һэн. Хүдэлмэриин хүсэн ба барилгын хэрэгсэлнүүдэй хүсэд байгаашье һаань, малай байрануудые барилга болбол зарим колхозуудта үбһэ хуряалгын, илангаяа таряа хуряалгын үедэ зогсоогдоһон ба барилгын бригадануудынь бусад хүдэлмэринүүдтэ оруулагдаһан байгаа.

Гүбэшье, нёдном жэлэй алдуунууд мүнөө дабтагдана. Об'ектнүүдые барилгын болзорой уни үнгэрөөбэшье олонхи колхозуудта барилга дүүрээдүй. Субуктайн сомоной «Улаан-Табангут» колхоздо нэгэ конюшни гурбан жэл соо баригдана, барилгын хүдэлмэринүүдэй миил 35 процентнь дүүргэгдэ. Баһа хонидой байра барижа эхилһээр үни болоо. Хэрбээ энэ ёһоор хүдэлмэрилөө һаа, үшөө гурбан жэлдэ үргэлжэлхэ гэжэ һанагдана. Гэхэтэй хамта, «Улаан-Табангут» колхоз болбол түргөөр, һайнаар бариха бүхы аргабайдалтай. Ямаадай байра ба түрэхэ гэрэй муугаар бэлэдхэгдэһэн дээрэһээ үнгэрэгшэ жэлдэ 137 ямаадынь үхэһэн байгаа. Теэд, мүнөө жэлэйшье залуу малнуудай байра бэлэдхэлгэдэ хайша хэрэгээр хандана.

Б.-Лугска сомоной, Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Цыбенов) тугалай байра, нэгэ конюшни баряха байһан бригадань таряа хуряалгын эхилхэдэ тараагдажа, бусад хүдэлмэридэ табигдаһан аад, ойрын үдэрнүүдтэ дахин эмхидхэгдэбэ. Тэдэнэй дунда агитационно-массова хүдэлмэри ябуулагданагүй. Үйлэдбэрнин бүтээсэнь тон бага.

Зоотехническэ барилгануудые таһалдуулжа байһан колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд тушаа зохихо хэмжээе абтаагүй байна. Энэ хэмжээябуулгые хүтэлбэрилэхэ ёһотой аймагай газартаряаланга̄й таһаг, хажуу талаһаань харагшын үүрэ дүүргэнэ. АЗО-гэй эрхилэгшэ нүхэр Осипов, барилгын ямараар ябуулагдажа байһан тухай хүсэд мэдэнэгүй.

— Колхозуудай шэнэ об'ектнүүдые барилгын планние хаража болоно гү?— гэжэ асууханда:

— Манай таһагта тиимэ план байхагүй. Аймгүйсэдкомдо ошогты!—гэжэ нүхэр Осипов харюусана.

ВКП(б)-гэй Айком ба аймагай Советэй гүйсэдхэхэ комитет болбол тус асуудалаар тогтоолнуудые гаргадаг болоошье, тэдэнэйгээ гүйсэдхэлэй түлөө тэмэсэнэгүй.

Кяхтын аймагай хүтэлбэрилэгшэд болбол, зоотехническэ барилгадахи дутуунуудые ойрын үдэрнүүдтэ усадхаха ёһод хэмжээ абаагүй һаань, үнгэрэгшэ жэлэйхи мэтэ үзэгдэлнүүд болохо байһые мэдэхэ ёһотой.

ДАБА ДАМБАЕВ.

Гектарһаа 1100 пуд үбһэ абаба

«Улаан Яруна» колхозой герасимовска звено болбол үнгэрэгшэ жэлдэ эмхидхэгдэжэ, 12 гектар сабшалангай газар таһалжа абаһан байгаа.

Тус звенодо Нима Базаров, Жамсаран Доржиев ба Осор Найданов гэгшэд томилогдоһон байна. Тэдэнэр хадаа үнгэрэгшэ хабар ба зунай үедэ, тэрэ газар дээрэ канава татажа, газараа уһалһан ба модо шулуухаһ түүжэ, шабхэ тараһан юм. Тэрэнэй ашаар энэ жэлдэ үндэр ургаса абаба. Жэшээнь, 3 гектар опытно участок дээрэһээ 185-185 центнер үбһэ хуряагаа. Бусад 9 гектарһаа 20-30 центнер абаа.

О. Цыб.

Ефремовец Балдановай звено

ЗЭДЫН АЙМАГ (манай собкорһоо). Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой (Боргой) түрүү колхозник—үбгэн Будажап Балданов, ефремовскэ звеногой звеноводоор хүдэлмэридэг, ефремовец нүхэр Балданов, өөрынгөө опытно участогой гектар бүриһөө 25 центнер шэнииса хуряажа байна. Эндэһээ абтаһан тарянинь эрхим сортдо тоологдоно.

ДАМБИЕВ.

Советскэ Союз дотор

Овощиин үндэр ургасата район

АКСАЙКА СТАНИЦА (Ростовско область). Овощиин үндэр ургасын түлөө областиин город шадарай районуудта үргэнөөр дэлгэрһэн социалистическэ соревнованида аксайска колхозникууд - ка агууд ехэхэн амжалта туйлаба. Соревнованиин инициатор— „Красная Заря" колхоз болбол гектар бүриһөө 2000 пуд капустын, 1340 пуд огурцын ургаса хуряаһан байна.

Нютагай консервнэ завод болбол жэлэйгээ программые болзорһоонь урид дүүргэжэ, 5150 банк томат, дараһан огурцы ба помидор гаргаба.

Урдань пануудта байһан байранууд

ТАРНОПОЛЬ. Областиин олонхи колхозууд хадаа өөрэдынгөө малажалай фермэнүүдые урдань пануудта хабаатай байһан малай байрануудта оруулба. Үнгэрһэн нэгэхэн жэлэй хугасаа дотор колхозно фермэдэхи малнуудай тоо толгой ниилээд олошорбо.

Мүнөө тэндэхи колхозууд малай шэнэ байрануудые барижа байнад. Шэнээр баригдаха малай байрануудай ниитэ үнэнь—1 миллион шахуу түхэригэй болоно. Эвээной хэрэглэлдэ гүрэнһөө 200000 түхэриг үлүүтэй мүнгэн зээри табигдаба.

Улаан Армиин боевой туг доро

Бүхы орон дотор Улаан Армида ба Улаан-Сэрэгэй Флодто зэлжээтэ таталга тон эмхитэйгээр үнгэргэгдэжэ байна. Мянгаад советскэ залуу патриодууд хадаа советскэ арадай армиин боевой туг доро омог хүхюунүүд ошонод. Мүнөө жэлэй таталга болбол призывнигүүдэй тон эдүүр энхэ бэетэй ба ниитэ эрдэм болбосоролой болон боевой бэлэдхэлээр эрхим һайн байһание харуулна.

Чувашын олонхи районуудта призывнигүүдэй эсэгэ ба ахань тэдэнэй түрүүдые армида ошохо болзорһоонь урид абахые мэдүүлнэ. Алатырьдахи таталгын комиссида залуу хүбүүн Алексей Ползаков өөрынгөө эхэтэй хамта ерэбэ.

— Би 8 хүбүүдые хүмүүжүүлээб.— Ползаковай эхэ хэлэнэ.—Улаан Армида энэ минии табадахи хүбүүн абыг. Энэ хүбүүмни түрэл орондоо үнэн сэхээр алба хэгэ лэ.

Чкаловска районой. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозһоо таталгын пунктда 3 ахадүүнэр Селевановтан: Аркадий, Семен ба Георгий гэгшэд ерэбэ. Тэдэниие ехэ ахань Михаил—колхозой түрүүлэгшэ ба сагаанфиннүүдтэй байлдаанда хабаадалсагша—хүргэжэ ерэбэ. Михаил болбол эдэ гурбан дүүнэрээ бүгэдые нэгэ частьда оруулхые комиссиһаа гуйба.

Краматорска городой таталгын комиссида үдэр бүри заводуудай арбаад стахановецууд, инженернүүд, техникүүд ба дунда һургуулинуудые дүүргэгшэд ерэнэ. Тэдэнэй олонхинь хадаа үйлэдбэриһөө таһаралтагүйгөөр ябажа осоавиахимай аэроклубдахи ниидэлгын һургуулинуудые дүүргэһэн байна.

Улаан Армиин частьнуудахи улаанармеецүүд ба командирнууд болбол шэнээр ошогшодые угаа ехэ баяраар угтажа абана. Нүхэр Ярош гэгшын командалдаг, Харьковска военнэ округай нэгэн частьда Волгын Немецүүдэй республикаһаа шэнээр абтаһан, «Ажалай габьяанууда̄й түлөө» медаляар шагнагдаһан комсомолец һургагша Константин Гофман ерэбэ. Мүн эндэ стахановецууд ахадүүнэр Алексей ба Василий Лужниковтан ерээ. Эдэниие нэгэ отделенидэ оруулба. Боецууд түрүүшынгээ үдэртэ боевой техникэтэй танилсаһан байна. Залуу командирнууд нүхэд Кролев ба Арахманов гэгшэд «Социализмын ороной сэрэгшэдэй тангариг» ба «Улаан-Арми—сүлөөлэгшэ арми» гэһэн темэөр хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэбэ. (ТАСС).

Вильнюс ба Каунасые болбосон культурна болголго

ВИЛЬНЮС, сентябриин 26. (ТАСС). Вильнюс городой самоуправлени болбол шэнэ барилгануудай план зохёобо. Энэ планиинь бэелүүлэгдэжэ эхилээ. Хоёр ехэнүүд парк—городто (центральна) ба город шадар (Вилия голой эрьедэ) байгуулагдажа байна. Вилия голой эрьедэхи ой модон соо баягаа хүдэлмэришэдэй шэнэ район ба город хоорондо хүүргэ баригдаха. Хүдэлмэришэдэй районд 20000 хүнэй һуурита̄й зунай театр барагдахаар хараалагдаба. Промышленна районууд шадарай гоё һайхан газарта шэнэ байранууд, кинотеатр, клубууд, профсоюзууда̄й байшан, хэдэн магазинууд, хүүгэдэй садууд ба яслинууд баригдаха байна.

КАУНАС, сентябриин 26. (ТАСС). Городой культурна болбосон болгохо ехэхэн хүдэлмэринүүд Каунаста ябуулагдаа. Хабар намарай үедэ гол мүрэнэй үерэлгэһөө һуурин зонине хамгаалхын тулада гол мүрэнүүдэй эрьенүүд зэһэгдэнэ. Энэ хүдэлмэридэ 2300 хүн ажаллажа байна. Городой хэдэн олон улицанууд шэнэдхэгдэжэ, хүдэлмэришэдэй районуудта шэнэ байранууд баригдахань. 2 һургуулиин шэнэ гэрнүүд баригдажа дүүрэбэ. Центральна библиотекэ байгуулагдаа.

Шатарай XII турнир

Сентябриин 28-най үдэр урдань хойшолуулагдаһан партинуудые наадажа дүүргэбэ. Бондаревскийтэй наадагша Керес наадаха ёһотой сагаан дүрсэнэй дээрэһээнь тэрэниие шүүгдэһэн дээрэ тоолобо. Тэрэнэй һүүлээр Бондаревский Котовые шүүжэ дахин лэ турнирай түрүү һуурида оробо.

Смыслов Котовые шүүжэ. Бондаревский гэгшэнээ миил хахадхан очкогоор гээгдэнги ябана.

Лилиенталь Герстенфельдэдэ алдаба. Ботвинник Микенаста алдаба. Левенфиш Керестэ шүүгдээ. Керес—Болеславский гэгшэд наадаа эхилэнгүйгөөр тэнсэе гэжэ зүбшөөрэлдэбэ. Дубинин Макогоновые ба Рагозиние шүүгээ. Петров наадангүйгөөр Вересовтэ алдаһандаа ба Рагозинтэй тэнсэһэндэ зүбшөөрбэ. Константинопольский—Вересов. Левенфиш—Макогонов. Рудаковский—Котов. Панов—Стольбер. Рудаковский—Микенас гэгшэдэй партинууд тэнсэбэд.

Стольберг ба Герстенфельд гэгшэд Лисицында шүүгдэбэ. Рагозин Стольбергдэ шүүгдээ. Ботвинниц—Константинопольский хоёрой парти дахин хойшолуулагдаһан байна. Наадагдаха үшөө 4 парти үлөө.

17-дохи турай һүүлээр наадагшадай байдал иимэ: Бондаревский—12,5 очкотой, Смыслов—12, Лилиенталь—11-тэй ба нэгые тэнсэмээр байлдада хойшолуулханай, Болеславский — 11, Макогонов ба Керес—хоюулаа 10-тайнууд. Дубинин—9,5 ба хоёр Вересов—9, Ботвинник—8,5 ба хоёр хойшолуулһан партитай, Рагозин, Петров ба Лисицын гэгшэд 8-тайнууд, Стольберг—7,5, Константинопольский—6,5 ба хойшолуулагдаһан хоёр партитай, Микенас—6-тай ба хоёрые хойшолуулханай, Левенфиш ба Панов—6-тайнууд, Рудаковский—5,5 ба нэгые хойшолуулантай. Котов—5,5. Герстенфельд—4,5 очкотой ба хойшолуулагдаһан хоёр партитай.

Сентябриин 29-дэ турнирай амаралтын үдэр байгаа. Сентябриин 30-һаа дахин наадажа эхилбэ. (ТАСС).

Гурбанай союз тухай берлинскэ пакт

Сентябриин 27-до, Берлиндэ Германи, Итали ба Японии хоорондын военнэ союз тухай пакт баталагдаба. Тус пактын удха тушаа олон юумэ хэлэһэнэйшье хэрэг угы, юуб гэхэдэ, тэрэнэй текстэнь хэблэлдэ толилогдоһон байна. Энэ пакт хадаа Советскэ Союзда ямар нэгэн илангаяа хүлээгдээгүй зүйл бэшэ, харин тэрэ болбол үнэн дээрээ нэгэн талаһаа—Германиин, Италиин ба Японии, нүгөө талаһаа—Англиин ба Америкын Холбоото Штадуудай хоорондохи болоод байгаа харилсаануудые согсоолго болоно ба советскэ правительство хадаа баталагдахаяа байгаа гурбанай пакт тухай, тэрэнэй тунхаглагдахаһаань урид германска правительствоар мэдээсэгдэһэн юм.

Пактын удхашанар тухай асуудал тушаа хэлэхэ зуураа, пакт болбол тэрэнэй баталагдахын урда тээхиһээ бүри үргэн дайнай шэнэ шатада ороло болоно гэжэ нэн түрүүндэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй байна. Хэрбээ дайн болбол бүри һүүлэй саг хүрэтэр баруун тээ—Европын ба Хойто Америкын оршом соо ба Зүүн тээ—Китадай оршом соо хизаарлагдаг ба тиихэ мүртөө эдэ хоёр оршомууд хадаа бэе бэеһээ таһаранги байдаг байгаа һаа, мүнөө тэрэ таһаранги байдалдаа эсэс табижа, энээнһээ хойшодоо Япони болбол Европын хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй политикаһаа арсана, мүн Германи ба Итали болбол дальне-восточно хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй политикаһаа баһа лэ арсанад. Энэ болбол дайнай саашаада хурсадалга ба тэрэнэй болоно байгаа оршом дайдые үргэдхэлгэ мүн. «Дайнай саашанхи үргэдхэлгын ба һужэрөөлгын аюул хадаа тэрэнэй бүхы дэлхэйн империалистическэ дайн бололготой хамта байгуулагдана»—гэжэ нүхэр Молотов СССР-эй Верховно Соведэй һүүлэй сесси дээрэ өөрынгөө выступлени соо хэлээшэнь тон зүб байба.

Тус пактын бии бололго юун дээрэһээ гараал, юугээр тэрэ урмашуулагданаб.

Нэн түрүүндэ Англи ба Америкын Холбоото Штадууд хоорондохи һүүлэй үеын военнэ харилсаануудай шангадхагдаһанай ба үргэдхэгдэһэнэй фактнуудаар урмашуулагдаһанда ямаршье һэжэггүй. Энээндэ юун хамааралсанаб гэбэл: Англида США-гэй зүгһөө улам бүри үргэдхэжэ байгаа военнэ туһаламжа; Англиин, баруун полушари дээрэхи үһан-сэрэгэй базануудые Америкын Холбоото Штадуудта үгэлгэ; Англиин, Канадын ба Австралиин военнэ хүсэнүүдые Америкын Холбоото Штадуудтай нэгэдүүлгэ ба урда-американска оронуудые США-гэй нүлөөлэлгын оршомдо оруулга; дальневосточно ба австралидахи өөрынгөө базануудые Америкын Холбоото Штадуудта үгэхые Англиин зүбшөөрэлгэ. Зүгөөр США болбол Англиин тала тээ Германи. Итали ба Японидо эсэргүү дайнда хоёр полушари дээрэ үшөө формальнаар ороодүй байна.

Пактын тон шухала онсо илгаануудай нэгэнь юундэб гэхэдэ, тэрэ болбол хабаадагшадайгаа нүлөөлэлгын оршомые элээ мэдэрнэ ба өөһэд хоорондынгоо оршомые хубаарилан. түс нүлөөлэлгын оршомдонь бусад гүрэнүүдэй. зүгөөр нэн түрүүндэ, Америкын Холбоото Штадуудтай харилсаата Англиин халдалгада хамтадаа хамгаалалгада уялгата ёһоор харилсан туһалалсахаар хараална. Пактын ёһоор. Японидо— «агуухэ зүүн-азиатска тала дайда», Германида ба Италида — «Европа» үгтэнэ. Нүлөөлэлгынгөө оршомуудые хэрэг дээрэнь энэ мэтээр хубаарилга хадаа пактда хабаадагшадаар бэелүүлэгдэжэ хэр шадагдахаб гэһэн асуудал гарана. Тиин иимэ планай бэелүүлгэ хадаа дайлаадагша оронуудай бодото хүсэнһөө. мүнөө ябуулагдажа байгаа ба улам хурсадажа байгаа дайнай ябасаһаа, тэрэнэй түгэсхэлһөө дулдыдажа байна.

Пактын нүгөөдэ баһа нэгэ онсо үхала илгаань хадаа, тэрэнэй соо Советскэ Союз тухай хэлэгдэ болоно. Пакт дотор ингэжэ хэлэгдэнэ:

«Энэ хэлсээн хадаа хэлсээндэ хабаадагша гурбан гүрэнүүд ба Советскэ Союз хоорондын мүнөө байгаа политическэ статусые бүри яһалшье дааган байнагүй гэжэ Германи. Итали ба Япони мэдүүлнэд».

Тэрэниие саашадань, доботололсохогүйн тухай СССР ба Германи хоорондын пактын ба доботололсохогүйн тухай СССР ба Итали хоорондын пактын хүсэнэй ба удхашанарай бодото үнэмшэлгэ мүн гэжэ ойлгохо хэрэгтэй.

Өөрынгөө мирэй политикада ба хамааралсахагүйдэ үнэн байгаа Советскэ Союз болбол өөрынгөө тэрэ политикын хубилалтагүй байһание ба тэрэ запдаа улам хүсэлэй байһание. тэрэнэй өөрэһөөнь дулдыдагдаха байһан туладань, өөрынгөө зүгһөө баталан хэлэжэ шадаха байна.

(«Правдын» түрүү бэшэг).

Адрес редакции: г. Улан Удэ, ул. Кэландарашвили 19. Телефоны: отв. редактора—3-23; секретариат—3-44; отделов партийной жизни, агитации и пропаганды—7-55 (2 зв.); сельхоз. отдела—7-55; отделов кадров и писем—5-07.

Н. 4173 Типография НКМП.